

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Avlysning/totalforkastelse. De generelle kravene i § 4. Feil i/uklart konkurransegrunnlag.

Innklagede gjennomførte en konkurransepreget dialog for anskaffelse av fysisk, innovativ skredsikring mot steinsprang. Klager anførte at innklagede hadde brutt forskriften § 18-1 sjette ledd ved at det verken var fastsatt vekting, passende maksimalt utslag eller prioritering av tildelingskriteriene i konkurransegrunnlaget ved kunngjøring. Klager anførte også at innklagede under enhver omstendighet hadde brutt kravene til forutberegnelighet og likebehandling ved å ikke angi om pris eller kvalitet skulle ha størst betydning og ved å angi tildelingskriterienes vekt for sent. Ifølge klager pliktet innklagede på denne bakgrunn å avlyse konkurransen. Klagenemnda kom til at innklagede hadde brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved å ikke opplyse om tildelingskriterienes vekt eller prioriterte rekkefølge i konkurransegrunnlaget på kunngjøringstidspunktet eller i invitasjonen til å delta i dialogen, og at dette medførte en plikt til å avlyse konkurransen.

Klagenemndas avgjørelse 17. september 2026 i sak 2026/1389

Klager: Bypass AS

Innklaget: Vestland fylkeskommune

Klagenemndas

medlemmer: Tarjei Bekkedal, Hallgrim Fagervold og Elisabeth Wiik

Bakgrunn:

- (1) Vestland fylkeskommune (heretter *innklagede*) kunngjorde 3. februar 2026 en konkurransepreget dialog for anskaffelse av fysisk, innovativ skredsikring mot steinsprang. Fristen for å levere endelige tilbud var 27. mai 2026.
- (2) Den aktuelle anskaffelsen ble opprinnelig kunngjort 3. november 2025, men senere avlyst som følge av manglende konkurranse. I den avlyste konkurransen var tildelingskriteriene «Pris» og «Forståing av oppgåva», med en vekt i spennet på 45–55 prosent.
- (3) Det fremgikk følgende av konkurransegrunnlaget kunngjort 3. februar 2026 punkt 2.2.2 «Dialog- og tilbodsfase»:

«Kvalifiserte- og utvalde leverandører får invitasjon til deltaking i dialogfasen. Dialogfasen vil bli gjennomført i samsvar med reglane i FOA §§ 23-8 til 23-11.

Føremålet med dialogen er å identifisere og definere korleis Oppdragsgjevar sitt behov best kan bli oppfylt. Målet er å få best mogleg kunnskap om moglegheitsrommet og løysingar, slik at det kan utarbeidast ein endeleg kravspesifikasjon. I dialogfasen vil behovsskildringa, utkast til kontrakt, prisskjema m.m. vere gjenstand for dialog. Oppdragsgjevar understrekar at ein tek sikte på å bruke dialogfasen aktivt for å etablere eit best mogleg grunnlag (konkurransedokument og kontrakt) som speglar

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

oppdragsgjevar sitt behov, og at leverandørane blir sette i posisjon til å levere sine beste tilbod.

[...] Som ein del av dialogfasen vil oppdragsgjevar ein eller fleire gonger be leverandørane levere prøvetilbod.

Etter dialogmøte med kvar av dei inviterte leverandørane vil oppdragsgjevar utarbeide ei endeleg behovs- og kravsspesifikasjon som skal danne grunnlag for leverandørane sine tilbod. Tildelingskriteria følgjer av punkt 7.»

- (4) Av konkurransegrunnlaget punkt 7.1 fremgikk det at kontrakt ville bli tildelt på bakgrunn av kriteriene «Pris» og «Forståing av oppgåva». Det var i det kunngjorte konkurransegrunnlaget ikke oppgitt vekting av tildelingskriteriene, men opplyst at «Nærare utjuping av underkriterium til kvart tildelingskriterium og vekting av tildelingkriteria [SIC] vil bli gitt i invitasjonen til å gje tilbod».
- (5) Det var i behovsspesifikasjonen punkt 3 «Ønska situasjon» oppgitt en behovsmatrise for innovativ, fysisk skredsikring mot steinsprang, hvor det blant annet fremkom følgende:

Nr.	Kategori	Behov	Skildring	Yting/funksjon
1	Kostnad	Redusere kostnader	Implementere kostnadseffektive løysingar	Rimelege livsløpskostnadar utan å kompromittere kvaliteten
2	Kostnad	Redusere vedlikehaldsbehov	Minimere behovet for vedlikehald og oppfølging av skredsikringssystemet	Løysingar som krev lite vedlikehald og oppfølging

- (6) Videre var det under punkt 3.1 «Kostnadar» opplyst følgende:

«Løysinga skal vere kostnadseffektiv å anskaffa, drifte og vedlikehalde. Meir skredsikring for pengane er utgangspunktet for piloten og denne anskaffinga. Vi ønsker ei løysing med rimelege livsløpskostnadar utan å gå på kompromiss med kvaliteten.»

- (7) Dialogfasen foregikk over en periode på omtrent 15 uker, og det ble gjennomført tre dialogrunder med leverandørane. Innklagede gjennomførte dialogmøte med klager 26. mars 2026, med et oppfølgingsmøte 7. april 2026. Det ble deretter gjennomført to nye dialogmøter 27. april 2026 og 5. mai 2026.
- (8) Den 18. mai 2026 ble det endelige konkurransegrunnlaget sendt ut til leverandørane, sammen med invitasjon til å gi endelig tilbud. Det ble her tilkjennegitt at priskriteriet skulle vektes med 60 prosent, og kvalitetskriteriet med 40 prosent. Fristen for å levere endelige tilbud var 27. mai 2026.
- (9) Før tilbudsfristens utløp mottok innklagede tilbud fra Bypass AS (heretter klager) og HAK Entreprenør AS.

- (10) Klager tilbød en pris på 140 281 604 kroner, og fikk 3,18 poeng under priskriteriet. Under kriteriet om «*Forståing av oppgåva*» fikk klager 4,00 poeng, som var maksimal uttelling. Valgte leverandør tilbød en pris på 95 424 533, og fikk maksimal uttelling under priskriteriet med 6,00 poeng. Valgte leverandør fikk også maksimal uttelling under kriteriet om «*Forståing av oppgåva*» med 4,00 poeng. I vektete poeng fikk valgte leverandør 3,60 poeng under priskriteriet og 1,60 poeng under «*Forståing av oppgåva*». Klager fikk 1,91 vektete poeng under priskriteriet og 1,60 vektete poeng under «*Forståing av oppgåva*».
- (11) Den 19. juni 2026 ble leverandørene informert om at kontrakt var tildelt HAK Entreprenør AS (heretter *valgte leverandør*).
- (12) Klager påklaget tildelingsbeslutningen 30. juni 2026. Den 8. juli 2026 ble klager informert om at klagen ikke ble tatt til følge.
- (13) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser den 17. juli 2026. Klagebehandling startet samme dag, jf. forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser (heretter *klagenemndsforordningen*) § 13 siste punktum.
- (14) Innklagede har bekreftet at kontraktsinngåelse avventes til klagenemnda har behandlet klagen, og saken er derfor gitt prioritert behandling.
- (15) Nemndsmøte i saken ble avholdt 14. september 2026.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (16) Innklagede har brutt forordningen § 18-1 sjette ledd ved at det verken var fastsatt vektning, passende maksimalt utslag eller prioritering av tildelingskriteriene i konkurransegrunnlaget ved kunngjøring. I alle tilfeller har innklagede brutt plikten til å angi om pris eller kvalitet skulle ha størst betydning.
- (17) Innklagede har i alle tilfeller brutt kravet til forutberegnelighet og likebehandling ved å angi tildelingskriterienes vekt for sent. Vekten ble først angitt etter at dialogen var avsluttet, løsningene var ferdig utviklet, prøvetilbud med pris var innlevert og det bare gjestod å inngi det formelle tilbudet. Det var kun fem og en halv virkedag fra det ble tilkjennegjort at pris skulle vektes 60 prosent til tilbudene skulle inngis. Klager var dermed avskåret fra å tilpasse sin løsning til at pris skulle vektes mer enn kvalitet. Før tildelingskriterienes vekt ble fastsatt, var innklagede også kjent med leverandørenes priser gjennom prøvetilbudet. Dette innebærer en klar risiko for forskjellsbehandling.
- (18) Feilen kan ha påvirket utfallet av konkurransen og deltakerinteressen, og kan ikke rettes på annen måte enn å avlyse konkurransen. Klager oppfattet konkurransegrunnlaget og dialogmøtene slik at det var løsningen og kvalitet som var det sentrale i konkurransen. Løsningen ble derfor videreutviklet med en rekke fordyrende tilpasninger under dialogfasen. Dersom klager hadde vært kjent med at pris skulle vektes hele 60 prosent, ville det blitt jobbet helt annerledes med løsningen. Den tilbudte løsning ble utviklet over en periode på 15 uker gjennom dialogfasen. Tildelingskriterienes vekt ble tilkjennegjort 5,5 virkedager før tilbudsfristen, og det var dermed for sent å snu på hele løsningsforslaget for å kunne tilby et vesentlig rimeligere konsept.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (19) Det erkjennes brudd på forskriften § 18-1 sjette ledd og § 23-2 fjerde ledd bokstav e.
- (20) Innklagede har ikke brutt prinsippet om forutberegnelighet ved å ikke opplyse om pris eller kvalitet ville få størst betydning i evalueringen. En rimelig opplyst og normalt påpasselig leverandør måtte forstå ut ifra anskaffelsesdokumentene, den gjennomførte dialogen og den informasjonen markedet ellers satt med om pilotprosjektet, at pris ville være et sentralt konkurranseparameter. Vektingen av pris med 60 prosent og kvalitet med 40 prosent lå innenfor det en aktsom leverandør måtte regne med. Det var dermed tilstrekkelig forutberegnelighet om hvilke forhold som ville bli vektlagt i evalueringen, og om hvilken betydning pris ville ha sammenlignet med kvalitet.
- (21) Tildelingskriterienes vekt ble tilkjennegjort på et tidspunkt som ga leverandørene tilstrekkelig mulighet til å innrette de endelige tilbudene sine. På tidspunktet da vektingen ble gjort kjent, hadde leverandørene allerede brukt omtrent 15 uker til å utvikle løsningene sine gjennom dialogen. Det sentrale er derfor ikke hvor mange virkedager som gjenstod før tilbudsfristen, men at den praktiske muligheten for å gjøre omfattende endringer på dette stadiet var begrenset. Den endelige vektingen ga i praksis ikke grunnlag for vesentlige endringer i tilbudet.
- (22) Innklagede har ikke brutt prinsippene om konkurranse og likebehandling ved å fastsette vekten til tildelingskriteriene etter at prøvetilbudene var mottatt. Det vises til at leverandørene var kjent med både tildelingskriteriene og evalueringsmodell. Den eneste informasjonen som var fastsatt på et senere tidspunkt, var den relative vektingen mellom pris og kvalitet. Videre ble leverandørene gjort kjent med tildelingskriterienes vekt samtidig. Leverandørene fikk dermed den samme informasjonen til samme tid, og de samme praktiske mulighetene til å innrette de endelige tilbudene før tilbudsfristen. Det vises også til at prøvetilbudene bare ble benyttet til å identifisere avvik, forbehold og avklaringsbehov, og at disse ikke ble lagt til grunn for tilbudsevalueringen. På denne bakgrunn var fremgangsmåten ikke egnet til å gi den enkelte leverandøren en konkurransefordel, og innebar heller ikke en risiko for usaklig forskjellbehandling.
- (23) Det er ikke sannsynliggjort at de erkjente bruddene på forskriften har påvirket konkurransen eller utfallet av denne. Særlig skyldes dette den store prisforskjellen mellom tilbudene på omtrent 45 000 000 kroner. Det foreligger dermed ikke plikt til å avlyse konkurransen.

Klagenemndas vurdering:

- (24) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder fysisk, innovativ skredsikring mot steinsprang som er en bygge- og anleggsanskaffelse. Konkurransen er etter det opplyste gjennomført etter lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (heretter *loven*) følger anskaffelsen forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (heretter *forskriften*) del I og del III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.
- (25) Klagenemnda tar i det følgende stilling til om innklagede har brutt anskaffelsesregelverket ved at det først ble gitt opplysninger om tildelingskriterienes vekt ved invitasjonen til å inngi endelig tilbud.

- (26) Det følger av de generelle reglene i forskriftens § 14-1 første og andre ledd, at oppdragsgiveren skal utarbeide et konkurransegrunnlag, og at dette skal tilgjengeliggjøres fra den dagen konkurransen kunngjøres. Videre fastsetter forskriften § 14-1 tredje ledd bokstav d nr. 4 at konkurransegrunnlaget «skal» angi blant annet «*hvilke tildelingskriterier som gjelder, jf. kapittel 18*». Av forskriften § 18-1 sjette ledd følger det videre at oppdragsgiveren «skal» oppgi enten tildelingskriterienes «*relative vekt*», eller vekt «*innenfor en ramme med et passende maksimalt utslag*». Videre er det stilt krav om at tildelingskriteriene «skal» angis i «*prioritert rekkefølge*», dersom de av «*objektive grunner ikke er mulig å vekte*».
- (27) Forskriften § 23-2 fastsetter særregler for gjennomføring av blant annet konkurransepreget dialog. Av bestemmelsens fjerde ledd følger det at invitasjonen til å delta i dialog «skal» inneholde nærmere bestemte opplysninger, med mindre disse opplysningene allerede fremgår av anskaffelsesdokumentene. Dette gjelder blant annet opplysninger om tildelingskriterienes «*relative vekt*», eventuelt tildelingskriterienes «*prioritert[e] rekkefølge*» dersom det «*av objektive grunner ikke er mulig å vekte dem*».
- (28) I konkurransegrunnlaget som forelå på kunngjøringstidspunktet, var det angitt at «*[...] vekting av tildelingkriteria vil bli gitt i invitasjonen til å gje tilbud*». I tråd med dette, ble leverandørene først opplyst om at «*Pris*» skulle vektes 60 prosent og «*Forståing av oppgåva*» 40 prosent gjennom konkurransegrunnlaget av 18. mai 2026. Dette konkurransegrunnlaget ble gitt ut sammen med invitasjonen til å levere endelig tilbud i konkurransen.
- (29) Det er dermed på det rene at det ikke var opplyst om tildelingskriterienes relative vekt eller prioriterte rekkefølge i verken konkurransegrunnlaget som forelå på kunngjøringstidspunktet, eller i invitasjonen til å delta i dialog. Innklagede har dermed brutt forskriften § 14-1 tredje ledd bokstav d nummer 4, jf. forskriften § 18-1 sjette ledd, og forskriften § 23-2 fjerde ledd bokstav e. At disse bestemmelsene ikke er overholdt, har innklagede også erkjent.
- (30) Klager har også anført at innklagede har brutt de grunnleggende prinsippene om likebehandling og forutberegnelighet ved først å fastsette tildelingskriterienes vekt etter å ha gjort seg kjent med leverandørenes priser gjennom allerede innleverte prøvetilbud. Klagenemnda vil bemerke at selv om prøvetilbudene ikke utgjør de endelige tilbudene i konkurransen, vil disse lang på vei kunne gi innsikt i leverandørenes senere tilbud. Denne fremgangsmåten skaper en risiko for favorisering og forskjellsbehandling, ved at tildelingskriterienes vekt kan tilpasses etter tilbudet som oppdragsgiveren ønsker seg. Innklagede har dermed ikke ivaretatt de grunnleggende prinsippene om likebehandling og forutberegnelighet.
- (31) Klagenemnda finner ikke grunn til å behandle klagers øvrige anførsler om brudd på de grunnleggende prinsippene.
- (32) Det neste spørsmålet klagenemnda skal ta stilling til, er om innklagede plikter å avlyse konkurransen som følge av feilene som er konstatert.
- (33) Vilkårene for avlysningsplikt følger ikke av forskriften, men det er i langvarig retts- og nemndspraksis oppstilt tre grunnvilkår, jf. blant annet HR-2019-1801-A, avsnitt 85, EFTA-domstolens uttalelse i sak E-16/16, avsnitt 106 og klagenemndas sak 2024/0759, avsnitt 38. For det første må det ha vært gjort en feil i konkurransegrunnlaget eller i

gjennomføringen av konkurransen. Deretter må feilen kunne ha påvirket deltakerinteressen eller utfallet av konkurransen, og for det tredje kan ikke feilen ha vært mulig å rette på en annen måte enn at konkurransen avlyses.

- (34) Tildelingskriteriene har stor betydning for leverandørers vurdering av om de skal delta i konkurransen, og ved utformingen av de konkrete tilbudene. Ved utformingen av tilbudene, vil vekten til tildelingskriterier være bestemmende for hvilke prioriteringer leverandørene gjør for å utforme konkurransedyktige tilbud, se blant annet klagenemndas avgjørelse i sak 2026/1002, avsnitt 38 med videre henvisninger.
- (35) Det ble gjennomført en dialogfase på 15 uker, uten at leverandørene var kjent med tildelingskriterienes relative vekt. På tidspunktet da leverandørene ble gjort kjent med vektingen, var det fem og en halv virkedag til tilbudsfristen. Slik det fremstår for nemnda, og som partene tilsynelatende er enige om, var det praktisk talt ikke mulig å foreta større endringer i tilbudene innen tilbudsfristen.
- (36) Innklagede har anført feilene ikke kan ha påvirket utformingen av tilbudene, fordi det var tilstrekkelig forutsigbart at pris ville få vesentlig betydning ved evalueringen. Innklagede viser til at anskaffelsesdokumentene og vekting av kriteriene i den tidligere konkurransen ga uttrykk for dette. Formuleringene i anskaffelsesdokumentene er etter klagenemndas vurdering generelle, og gir ikke grunnlag for å utlede noe nærmere om vekten til tildelingskriteriene. Nemnda kan heller ikke se at vektingen i den avlyste konkurransen ga noe relevant forvarsel om vektingen i den foreliggende konkurransen.
- (37) Innklagede har også anført at feilene ikke kan ha påvirket utfallet av konkurransen, fordi det er stor prisforskjell mellom klagers og valgte leverandørs tilbud. Denne prisforskjellen knytter seg imidlertid til tilbudene som leverandørene leverte i konkurransen. Dersom tildelingskriterienes vekt var kjent på et tidligere tidspunkt, kunne leverandørene innrettet sine tilbud annerledes gjennom dialogfasen. Det kan ikke utelukkes at dette ville ha påvirket tilbudsutformingen eller rangeringen av de innkomne tilbudene.
- (38) Klagenemnda har på denne bakgrunn kommet til at feilene kan ha påvirket deltakerinteressen eller utfallet av konkurransen. Videre kan nemnda ikke se at feilene kan rettes på annen måte enn ved at konkurransen avlyses.
- (39) Bruddet som klagenemnda har konstatert, «kan» ha påvirket resultatet av konkurransen. Klagegebyret skal derfor tilbakebetales, jf. klagenemndsforordningen § 13.

Konklusjon:

Vestland fylkeskommune har brutt forordningen § 14-1 tredje ledd bokstav d nummer 4, jf. forordningen § 18-1 sjette ledd ved å ikke gi opplysninger om tildelingskriterienes vekt eller prioriterte rekkefølge i konkurransegrunnlaget på kunngjøringstidspunktet, og forordningen § 23-2 fjerde ledd bokstav e ved å ikke gi opplysninger om tildelingskriterienes vekt eller prioriterte rekkefølge i invitasjonen til å delta i dialogen.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Hallgrim Fagervold

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur